TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

Quyết định giám đốc thẩm
Số: 54/2023/HC-GĐT
Ngày 20, 21 tháng 9 năm 2023
V/v *"Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai"*

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO

- ***Thành phần Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao gồm có***:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Trần Hồng Hà;

Các Thẩm phán: - Ông Ngô Hồng Phúc;

- Ông Ngô Tiến Hùng;

- Ông Nguyễn Biên Thùy;

- Bà Đào Thị Minh Thủy.

- ***Thư ký phiên tòa***: Bà Trần Lệ Huyền, Thư ký Tòa án nhân dân tối cao.

- ***Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao tham gia phiên tòa***: Ông Lê Tiến, Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

Trong các ngày 20, 21 tháng 9 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân tối cao mở phiên tòa giám đốc thẩm xét xử vụ án *"Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai"* giữa các đương sự:

1. Người khởi kiện: Ông Nguyễn Thanh H, sinh năm 1968; cư trú tại: Số 153 đường Nguyễn T, phường Xuân H, thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai.

2. Người bị kiện:

2.1. Ủy ban nhân dân thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai;

2.2. Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện hợp pháp của người bị kiện: Ông Đỗ Chánh Q, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Long K, là người đại diện theo ủy quyền (theo Văn bản ủy quyền số 522/UQ-UBND ngày 04/5/2020 của Ủy ban nhân dân thành phố Long K và Văn bản ủy quyền số 523/UQ-UBND ngày 04/5/2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai).

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Đặng Hoài T, sinh năm 1973; cư trú tại: đường Nguyễn T, phường Xuân H, thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Nguyễn Thanh H là người đại diện theo ủy quyền (theo Văn bản ủy quyền ngày 10/8/2020 của bà Đặng Hoài T) và ông Vũ Văn T1; cư trú tại: Ấp Bàu T, xã Bàu T, thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai, là người đại diện theo ủy quyền (theo Văn bản ủy quyền ngày 02/4/2021 của bà Đặng Hoài T);

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nguồn gốc diện tích 3.442,5m^2 (đo thực tế là 3.433,4m^2) đất tại Thửa đất số 84, Tờ bản đồ số 13, phường Xuân B, thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai là của bà Nguyễn Thị H1. Ngày 08/02/2002, Ủy ban nhân dân (sau đây viết tắt là UBND) huyện Long K cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số U 328804 cho bà H1 với diện tích 3.442,5m^2 đất, mục đích sử dụng "CD/XD" (chuyên dùng, xây dựng bể bơi thanh thiếu niên), thời hạn sử dụng đất đến năm 2037.

Ngày 06/8/2010, ông Nguyễn Thanh H và vợ là bà Đặng Hoài T nhận chuyển nhượng của bà H1 toàn bộ diện tích đất nêu trên. Ngày 13/4/2011, UBND thị xã Long K cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BĐ 183452 cho ông H, bà T; diện tích đất 3.408m^2, thời hạn sử dụng đất đến năm 2037, nguồn gốc sử dụng đất *"Công nhận QSDĐ như Nhà nước giao đất không thu tiền sử dụng đất"*. Hàng năm, ông H có đóng thuế tiền sử dụng đất.

Để thực hiện Dự án xây dựng Trung tâm thương mại và Dân cư Long K tại phường Xuân B, thị xã Long K (nay là thành phố Long K), ngày 29/8/2019, UBND thành phố Long K ban hành Quyết định số 1958/QĐ-UBND về việc thu hồi diện tích 3.433,4m^2 đất tại Thửa đất số 84, Tờ bản đồ số 13, phường XB, thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai của gia đình ông H.

Ngày 11/9/2019, UBND thành phố Long K ban hành Quyết định số 2026/QĐ-UBND về việc phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ cho ông H, bà T với tổng giá trị là 3.232.859.155 đồng (trong đó không bồi thường giá trị đất, lý do: *"đất không thu tiền sử dụng đất"*).

Ngày 11/9/2019, ông H có đơn khiếu nại.

Ngày 21/01/2020, Chủ tịch UBND thành phố Long K ban hành Quyết định giải quyết khiếu nại số 117/QĐ-UBND đã bác đơn khiếu nại của ông H.

Ngày 13/02/2020, ông H có đơn khởi kiện đề nghị hủy Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 của UBND thành phố Long K và Quyết định số 117/QĐ-UBND ngày 21/01/2020 của Chủ tịch UBND thành phố Long K. Tại phiên tòa sơ thẩm, ông H trình bày: Riêng yêu cầu bồi thường giá trị tài sản trên đất ông sẽ

khởi kiện trong vụ án khác. Thực tế, ông H đã khởi kiện đối với Quyết định số 2026/QĐ-UBND nêu trên và ngày 21/10/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai đã có Thông báo thụ lý vụ án số 117/2020/HCST.

Người bị kiện là UBND thành phố Long K và Chủ tịch UBND thành phố Long K do ông Đỗ Chánh Q đại diện theo ủy quyền trình bày:

Việc UBND thành phố Long K ban hành Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 về việc thu hồi 3.433,4m^2 đất tại Thửa đất số 84, Tờ bản đồ số 13, bản đồ địa chính phường Xuân B, thành phố Long K và Chủ tịch UBND thành phố Long K ban hành Quyết định số 117/QĐ-UBND về việc giải quyết khiếu nại của ông H để thực hiện Dự án xây dựng Trung tâm Thương mại và Dân cư Long K tại phường Xuân B, thị xã Long K là đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật. Ông H khởi kiện hủy 02 Quyết định nêu trên là không có căn cứ.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 22/2020/HC-ST ngày 14/9/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai quyết định:

Bác yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Thanh H về việc Hủy các Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 về việc thu hồi đất; Quyết định số 117/QĐ-UBND ngày 21/01/2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Long K về giải quyết đơn khiếu nại của ông Nguyễn Thanh H.

Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí, quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 24/9/2020, ông H có đơn kháng cáo đối với Bản án hành chính sơ thẩm nêu trên.

Tại Bản án hành chính phúc thẩm số 541/2020/HC-PT ngày 31/12/2021, Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh quyết định:

1. Chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Thanh H, sửa án sơ thẩm.

2. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Thanh H.

2.1. Hủy Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 của Ủy ban nhân dân thành phố Long K, về việc: thu hồi đất để thực hiện dự án xây dựng Trung tâm Thương mại và Dân cư Long K tại phường Xuân B, thị xã Long K (nay là thành phố Long K).

2.2. Hủy Quyết định số 2026/QĐ-UBND ngày 11/9/2019 của Ủy ban nhân dân thành phố Long K, về việc: phê duyệt dự án phương án hỗ trợ cho ông H, bà T do thu hồi đất để thực hiện dự án Trung tâm Thương mại và Dân cư Long K.

2.3. Hủy Quyết định số 117/QĐ-UBND ngày 21/01/2020 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Long K về việc giải quyết đơn khiếu nại của ông Nguyễn Thanh H ngụ tại số 153, đường Nguyễn T, phường Xuân H, thành phố Long K, tỉnh Đồng Nai.

Tòa án cấp phúc thẩm còn quyết định án phí.

Ngày 03/3/2022, UBND thành phố Long K có Văn bản đề nghị và ngày 18/3/2022, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai có Báo cáo số 15/TA-HC kiến nghị xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm đối với Bản án hành chính phúc thẩm nêu trên.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 38/2023/KN-HC ngày 20/6/2023, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao kháng nghị đối với Bản án hành chính phúc thẩm số 541/2020/HC-PT ngày 31/12/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh. Đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm, hủy Bản án hành chính phúc thẩm số 541/2020/HC-PT ngày 31/12/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh; giữ nguyên Bản án hành chính sơ thẩm số 22/2020/HC-ST ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 38/2023/KN-HC ngày 20/6/2023 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Ngày 13/02/2020, ông H có đơn khởi kiện đề nghị hủy Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 của UBND thành phố Long K về việc thu hồi đất và Quyết định số 117/QĐ-UBND ngày 21/01/2020 của Chủ tịch UBND thành phố Long K về việc giải quyết khiếu nại của ông H. Mặc dù, trong đơn khởi kiện, ông H có nêu việc UBND thành phố Long K thu hồi đất của ông mà không bồi thường về đất cho ông là không đúng. Tuy nhiên, trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa sơ thẩm, ông H chỉ yêu cầu Tòa án hủy Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 của UBND thành phố Long K về việc thu hồi đất và Quyết định số 117/QĐ-UBND ngày 21/01/2020 của Chủ tịch UBND thành phố Long K về việc giải quyết khiếu nại của ông H. Đối với Quyết định số 2026/QĐ-UBND ngày 11/9/2019 của UBND thành phố Long K về việc phê duyệt phương án hỗ trợ cho ông H, bà T thì ông H sẽ khởi kiện bằng vụ án khác.

Thực tế, ông H đã khởi kiện đối với Quyết định số 2026/QĐ-UBND nêu trên và Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai đã thụ lý vụ án số 117/2020/HCST ngày 21/10/2020. Do đó, tại thời điểm xét xử sơ thẩm (ngày 14/9/2020) Tòa án cấp sơ thẩm xác định đối tượng khởi kiện là Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 của UBND thành phố Long K về việc thu hồi đất và Quyết định số 117/QĐ-UBND ngày 21/01/2020 của Chủ tịch UBND thành phố Long K về việc giải quyết khiếu nại của ông H là đúng quy định của pháp luật. Khi xét xử phúc thẩm (ngày 31/12/2021), Tòa án cấp phúc thẩm xác định Quyết định số 2026/QĐ-UBND ngày 11/9/2019 của UBND thành phố Long K là quyết định có liên quan là đúng,

nhưng xem xét, giải quyết hủy cả Quyết định này là không đúng, vì trước đó vào ngày 21/10/2020, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai đã thụ lý, giải quyết bằng một vụ án khác đối với Quyết định này theo yêu cầu khởi kiện của ông H và ngày 17/3/2022, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai đã quyết định đình chỉ giải quyết vụ án hành chính do ông H rút đơn khởi kiện.

[2] Quyết định số 1958/QĐ-UBND ngày 29/8/2019 của UBND thành phố LK về việc thu hồi diện tích 3.433,4m^2 đất của hộ gia đình ông H, bà T để thực hiện Dự án xây dựng Trung tâm Thương mại và Dân cư LK là thuộc trường hợp Nhà nước thu hồi đất để phát triển kinh tế - xã hội, vì lợi ích quốc gia, công cộng được quy định tại điểm d khoản 3 Điều 62, khoản 1 Điều 63, khoản 1 Điều 66 Luật Đất đai năm 2013. Trước khi ban hành Quyết định số 1958/QĐ-UBND, UBND thành phố LK đã ban hành Thông báo số 1062/TB-UBND ngày 18/9/2018 về việc thu hồi đất của hộ gia đình ông H để thực hiện Dự án; phê duyệt kế hoạch thu hồi đất, điều tra, khảo sát, đo đạc, kiểm đếm và ngày 29/8/2019 ban hành Quyết định số 1957/QĐ-UBND về việc phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư tổng thể, trong đó có hộ ông H, bà T là đúng quy định tại Điều 67, Điều 69 Luật Đất đai năm 2013. Như vậy, UBND thành phố LK ban hành Quyết định số 1958/QĐ-UBND thu hồi đất của hộ gia đình ông H, bà T là đúng quy định của pháp luật.

[3] Ông Hiếu khiếu nại Quyết định số 1958/QĐ-UBND nêu trên nhưng không có căn cứ nên ngày 21/01/2020, Chủ tịch UBND thành phố Long K ban hành Quyết định số 117/QĐ-UBND không chấp nhận yêu cầu khiếu nại của ông H là có căn cứ.

[4] Tòa án cấp sơ thẩm quyết định bác yêu cầu khởi kiện của ông H về việc hủy Quyết định số 1958/QĐ-UBND và Quyết định số 117/QĐ-UBND là đúng quy định của pháp luật. Tòa cấp phúc thẩm sửa Bản án hành chính sơ thẩm, hủy Quyết định số 1958/QĐ-UBND và Quyết định số 117/QĐ-UBND nêu trên là không đúng.

[5] Do đó, cần phải hủy Bản án hành chính phúc thẩm số 541/2020/HC-PT ngày 31/12/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, giữ nguyên Bản án hành chính sơ thẩm số 22/2020/HC-ST ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 271, khoản 2 Điều 272, Điều 274 Luật Tố tụng hành chính năm 2015;

1. Chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 38/2023/KN-HC ngày 20/6/2023 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đối với Bản án hành chính phúc

thẩm số 541/2020/HC-PT ngày 31/12/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Hủy Bản án hành chính phúc thẩm số 541/2020/HC-PT ngày 31/12/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố HCM; giữ nguyên Bản án hành chính sơ thẩm số 22/2020/HC-ST ngày 14/9/2020 của Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai.

Nơi nhận:
- Chánh án TANDTC (để báo cáo);
- VKSNDTC (Vụ 10);
- TANDCC tại Thành phố Hồ Chí Minh (để biết);
- TAND tỉnh Đồng Nai (để biết);
- Cục THADS tỉnh Đồng Nai;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: VP, Vụ GĐKTIII (2b), Vụ PC&QLKH (TANDTC), Thư ký TP, HSVA, THS.

TM. HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Trần Hồng Hà